

לרבנן מ' חסדים עבוד. ולא היו בין פ
אלא ב' ימים ונמלא דאשחקד בע"ס :
תהיו לי יורד והגיד : ב' עלס . ושמן
יורד . להפרישם : ושוכ לא עלס . עד
ומאחר שלס עלס מסיכן יורד . דאמר'

בד' ירד ולא חמרת עלה וירד אלל
 אימא בד' עלה וירד ושוב לא עלה :
 ובהמשי' בנס מוצה. בדכתיב ויבן
 מוצה תחת ההר : מאי לאו משום
 קורס. לא היה לו פנאי לעלות שקבלו
 שוין יחד את חמדתו : פליג דרב
 הסדא. לפני רב חסדא לפי שרב
 חסדא יושב והדרשן עומד קאמר
 עליה דדומה כמו שהעומד למעלה
 מן הישוב : אוריאל פליגא. תורה
 גביאחם וכחובים : לפס פליגא .
 כהנים לויס וישראלים : על יד
 פליגא . משה תליחא לבסן מרים
 אחרי ומשה : ביום פליגא . לפרישה :
 חספאים סבר. תחת ההר ממנ :
 ציגים. קובא שמעילין זה שער :
 מודעא רבס. שאס וימינס לדין למה
 לא קיימתס מה שקבלה עליהס יס
 להס תשובה שקבלה באונס : בימי
 אפסורוס. מאיבת הכס שנעשה
 להס : דין. תורה בפליגס. קודם
 מארי ישראל נעשה ונשמע : יראס.
 ממה לא יקבלה ויחזור העולם לתהו
 ובהו כדכ"ל : ולבסוף. בשקבלה :
 פסטי. מאי שנא דכתיב ה'

ביום גמר מעשה בראשית : **מלמד**
הספספס כו'. הששי משמע הששי
 המיוחד במקום אחר בראשית
 עלמלמ (חולין 97 ע"א) היך המיומנת
 כאן ויהי ערב ויהי בקר של גמר
 בראשית תלוי ביום הששי והוא ו'
 הסיון שנחנה בו תורה מרבינו דה'
 ריש ביה נמי הא : **שני כפרים** . מויו
 כפריה : **מאס ועשרים** . [כל א' ו']
 ועל כתר] : **עטנו** . הכתרים והכי
 משמע את עדים [אשר היו להם]
 מהר חורב : **במורב פרקו** . דמשמע
 מי ויחללו את עדים מהר חורב :
מאס יקח . אותו עדי לשון אחר את
 אהל לשון בהלו גרו (איוב כג) והוא
 היה קירון עור פניו : **עושי דברו**
שמוע . מוכינן לעשות קודם עשימתו
 לא בדרך שלר עבדים שמועשים
 תחילה את הדבר לידע אם יכולין
 לקבל עליהם אם לאו : **פריו קודם**

עליו. כך דרכו וחלוק משאר
 וזלזלות נחמתי פירותיו קודם לעליו :
 ונכבשה דידים. אלכשונות ידיו :
 קא מיין צו. היה ממטכן ברגליו
 אינו מבין מתוך טירדה : עמא
 יואל. נמהר : דקדמיסו פומייכו
 אודניכו. קודם שגמעתם אותה
 יאקה הוא קשה ואם תוכלו לעמוד
 יאקה קבלתם עליכם לקיימה :
 דסגינ

קול ואמרה להן מי גילה לב
ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי

יְשׁוּעָה אֵלֶּיךָ הָמָּה * כִּרְבִּי חֲנִינִי
וְיִי קֹדֶם לְעָלְיוֹ אֶפֶי יִשְׂרָאֵל הֵם
מִצְבַּעְתָּא דִּידִיהָ תוֹתִי כִרְעָא וְקִי
אֹדְנִי יִי אֲכַתִּי בַּפְחוֹתֵי יִי קִי
(*) יֵשׁ נִסְחָאוֹת בְּרַ

וְלֹא־תִקְדַּח לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
 וְשָׂמַח מִשָּׂאֵל וּמִשָּׂאֵל וּמִשָּׂאֵל
 הַבְּלֵל וְיִרְדַּח וְהִגִּיד : בְּיָד
 יְמִינְךָ הַדְּבָרֹת שְׂעֵל כֹּחַ :
 וְהָאֵל

לרבנן ח' חסרים עבודת'ש דתניא בסדר
עולם ניסן שבו יצאו ישראל ממצרים
בארבעה עשר שחמו פסחיהו בחמשה עשר
יצאו ואותו היום ע"ש היה ומדריש ירחא
דניסן ערב שבת ריש ירחא דאייר חד לבשכא
וסיון בתרי בשכא קשיא לר' יוסי אמר לך
ר' יוסי הא מני רבנן היא-ת"ש רבי יוסי אומר
בשני עלה משה ויורד בשלישי עלה ויורד
בד' יורד ושוב לא עלה ומאחר שלא עלה
מהיכן יורד אלא ברביעי עלה ויורד *ב'חמישי
בנה מזבח ותקריב עליו קרבן בששי לא היה
לו פנאי מאי לאו משום תורה לא משום
פסורה שבת דרש ההוא גלילא עליה דרב
חסדא בריך דרמנא דיהב אוריין תליתאי
לעם תליתאי על ידי תליתאי ביום תליתאי
ביורחא תליתאי כמאן כרבנן : וייתיצבו
בתחתית ההר *א"ר אבדמי בר חמא בר
חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר
בכניגות ואמר להם אם אתם מקבלים התורה
מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם א"ר אחא
בר יעקב מבאן מודעא רבה לאורייתא אמר
רבא (6) אעפ"י דהור סבלות בימי אחשורוש

דכתוב °קמו וקבלו היתורים *קיימו מה
שקיבלו כבר *אמר חזקה מא' דכתוב
°משמים השמעת דין ארץ יראה ושקטה אם
יראה למה שקטה ואם שקטה למה יראה
אלא בתדולה יראה ולבסוף שקטה ולמה
יראה בדריש לקיש דאמר *ריש לקיש מא'
דכתוב °ויהי ערב ויהי בקר יום השש ה'
ותיהר למה לי מלמד שהתנה הקב"ה עם
מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל
מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו
אני מחזיר אתכם לתוה ובוהו : דרש ר'
סימאי °בשעה שהקדימו ישראל נעשה
לנשמע באו ששים ריבוא של מלאכי השרת
לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני
בתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע
וכיון שחטאו ישראל ירדו מאה ועשרים
ריבוא מלאכי השרת ופירקום שנאמר

ויתנצלו בני ישראל את עיניהם מהר החורב
א"ר חמא בר' חנינא בחורב טענו בחורב
פרקו בחורב טענו כדאמין בחורב פרקו
כדכתיב ויתנצלו בני ישראל וגו' א"ר יוחנן
כולן זכה משה ונטמן רסמך ליה ומשה
קח את האהל אמר ר"ל עתיד הקב"ה
להחיותנו לנו שנאמר *פרדיו ה' ישיבון ובאו
זיון כרנה ושמחת עולם על ראשם שמחה
טמטעולם על ראשם אמר רבי אלעזר *בשעה
שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת
רוז זה שמלאכי השרת משתמשין בו דכתיב
דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושי והדר

ד' כְּתוּבָה בְּעֵי הַיָּעַר וְגו' לְמַה נִּמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל
לְמַדְנָה נִעֲשֶׂה לְנִשְׁמָה הַזֶּה צְדוּקִי וְדַחֲוִיָּה לְרִבְא
לְמִיּוֹן בְּהוּ וְקָא מִבְּעֵן אֲצַבְעָתִיהָ דְּמָא *א"ל
תו' בְּרִישָׁא אִיבְעִי לְכוּ לְמִשְׁמַיָּי אִי מִצִּיתוֹ קִבְּלוּ

ע"פ שכבר הקדימו נעשה לנשמת שמו
אלה הגדולה *שילתה נשמתו והא דאמר
כפית עליה הר כנגיית דמשמע דאם
נשמתו תשובה והא דאמר דמועדא רבה
לאורייתא היינו מל מה שלא תשובה

אבל מה שלא קיימנו איזא תשובה :
מודע רבה לאורייתא . והא
 דאמר בגדרים (דף כה)
 שכרת משה ברית עם ישראל על
 התורה והמוצות והשבעים על כך
 וצפ' אלנ' גלמרינ' (סוטה לז:) (י) שקבעו
 את כל התורה צבר גרזים וצבר
 עיבל תורות דע"ה הדיבור היה והיה
 כבעל כרחם אבל בימי אחשורוש
 קבלו מדעתם מאהבת הנס ומה שכרת
 עממן ברית יואשע לעבוד את ה'
 ההם לא קבלו אלא שלא לעבוד ע"ז
 כדכתיב (יהושע כד) חלילה לנו מעיזב
 את ה' וכן משמע שוליה עניינא :
אמר רבא הדר קבלוה בימי
 אחשורוש . תימנה ר"י

דבמגילה (דף יז.) גבי אסתר ברוח
הקודש נאמרה אמר רב יהודה אמר
שמואל אי הוואי התם ה"א לאו דידאי
עדיפא מדדידהו קיימו וקבלו יהודאים
קיימו למעלה מה שקבלו למטה ואמר
רבה כולוהו אית ליה פירכא לבר
משמואל דליה אית פירכא והתקם
דשמואל נמי אית ליה פירכא דרבה
גופיה מוקי האי קרא לדרשה אחריית
ובפ"ק דמגילה (דף יז.) גבי היתר
לדריס פורחין בחורין קאמר כולוהו
אית ליה פירכא וחביב פירכא הא
לדריך קרא לדרשה אחריית ולי גרסין
התם רבה אחא שפיר אי נמי ה"א
במגילה כולוהו אית ליה פירכא שאמר
הנאים מוקשים בסברתם כדאמר התם
אבל שמואל אינו מוקשה כל כך אלא
דאיבער קרא לדרשה אחריית* :
שני תורים. של הוד היו לפיכך
שנכלל תמא קרן עור פניו :
יררו ק"ל ריבוא. מדכתיב ויתגללו
דריש תרי זמני ויש ספרים
שכתוב בהן כהדיו ויגללו לא נאמר
אלא ויתגללו ויח"ע גדרונה מזה
מבזה מומדת פורענות הכא נמי
גדרונה היא שמאלך טוב היא קשר שני
בחרים ומולקר חבלה לא היה בו כח
כי אם להסיר אחד :

פריין קודם לעלוי . הקדש ר"ת
שאר יאט רואים שגדל כשאר
יחלונות ומפרש דתפוח הייט אחרוב
דריח אפך כתפוחים מפרזמין כ"ריחא
ואתרגומא ואתרגו פריין קודם לעלוי
דער ציילן משנה לשנה ואחר שפ
ועשרין עליו של אשתקד וציילן עליו
אחרים הוי פריין קודם לאותם עלים אך
יחמה שמצינו קרא כתפוח בעני היער
דבא"י קרא לא נמשלו ישראל לתפוח
אלא הקב"ה כדכתיב כן דודי בין
בענים וקרא דריח אפך כתפוחים
(סיר ז) הוה ליה לאתויי עפי :
ולא

תפוח לומר לך מה תפוח זה
דקא מעיין בשמעתא ויתבה
מא פזיזא דקדמיתו פומיכו
וואי לא לא קבליתו א"ל אנן

אחד מלא ואחד חסר
דעו ו' שלמים רשע
חסין ודעו ו' שדמא
שנ' דנאכלן שדמא
שדבדעו
ושמחירין ו' אל
כדעו ב' חסין דעו
לח וימי שנ' רשע
אולין שבעי שמחירי
מינ' ל' ותלך כד דעי
אחד ניסן דשמיניס
אחד בשבט החד
בראשונה ל' חסין ר' נסן
בראשונה בחמשה
ועין בחד בשבט ר' נסן
שמיניס וימי רשע
ראשונה חסין
דעו וימא שנ' רשע
שמחירי מינ' חסין
כד דר ראש ניסן שנייה
בחד בשבט ר' נסן ראש
ניסן שנה ראשונה
בשעלי שנה וראש
סיון תרין בשבט ברבון.
סיון תרין בשבט ראש
סחורין א' חסין
מא רב' חסין חסין
שמחורין בשבט רשע
החין חסין שמחורין חסין
חמורין וראש
דערש ואל' גרא

[illegible][illegible]

רַב נָסִים גֵּאֵז

[illegible]